

СТАРТ ПАЧЫНАЕЦЦА З КАЛЕДЖА

Наяўнасцю дыплама ВУУ ўжо нікога не здзівіш. Прайшлі тыя часы, калі ва ўніверсітэтах вучыліся адзінкі. Затое рэдкасцю ў пэўным сэнсе сталі навучэнцамі сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. Выпускнікі і выхаванцы Столінскага дзяржаўнага эканамічна-аграрнага каледжа расказалі, чаму яны выбралі менавіта такі жыццёвы і прафесійны шлях.

Аляксандр СВІРСКИ ўжо чацвёртакурснік, ён будучы тэхнік-праграміст. Хлопец жыве ў Столінскім раёне, вучыцца ў каледж пайшоў, бо хацеў стаць больш самастойным, знайсці новых сяброў. Прывабіла Сашу і спецыяльнасць: ён марыў звязаць сваё жыццё з камп'ютарамі.

— Вучоба вучобай, але яшчэ мне падабаецца, што ў нашым каледжы даволі насычанае культурнае жыццё. Навучэнцы арганізуюць канцэрты, КВЗ, спарторніцтва, — кажа хлопец.

Адзінае, аб чым шкадуе Саша, што праз год яго вучоба скончыцца, трэба будзе развітвацца з сябрамі па каледжы і куратарам.

Яна ЯЎСЕЕВА таксама скончыла ўжо тры курсы — па спецыяльнасці «Маркетынг». Дзяўчына

выбірае месца навучання, кіруючыся парадзімамі знаёмых.

— Насамрэч да паступлення горад выклікаў у мяне сумненні — ён жа такі маленькі, — прызнаецца Яна. — Але калі я сюды прыехала, спакой і цішыня прыемна мяне здзівілі. У Століне ўтульна і прыгожа, нічога не адцягвае ўвагу ад вучобы.

«Тут добрыя выкладчыкі, якія любяць сваю працу і нефармальна ставяцца да сваіх абавязкаў», — расказвае дзяўчына. Больш за ўсё Яна падабаюцца практыкаарыентаваныя заняткі, дзе навучэнцы самастойна праводзяць розныя маркетынгавыя даследаванні, вывучаюць сучасны рынак і густы спажываюць. Пасля заканчэння каледжа дзяўчына плануе паступаць ва ўніверсітэт, каб працягнуць адукацыю па спецыяльнасці.

З цеплынёй успамінае пра сваю вучобу ў Столінскім каледжы **Сяргей РАМАНЮК**, выпускнік 2009 года па спецыяльнасці «Камерцыйная дзейнасць».

— Кажуць, што студэнцтва — самы вясёлы час у жыцці чалавека. Гэта, напэўна, пра мяне. Хоць і прайшло ўжо шэсць гадоў пасля выпуску, мы з аднакурснікамі любім збірацца і прыгадваць тое, што было ў каледжы.

Хоць Сяргей аніводнага дня не працаваў па атрыманай спецыяльнасці, ён кажа, што гэта не так ужо і важна. «Тым, што ведаю пра камерцыю і гандаль, я карыстаюся амаль кожны дзень. Але галоўнае — гэта жыццёвы досвед, які я атрымаў, пакуль жыў у Століне».

Настасся ГРЫШКО скончыла каледж у 2011 годзе і адразу паступіла ў сельскагаспадарчую акадэмію ў Горках на скарачаны тэрмін навучання.

Без падрыхтоўкі здала ўсе экзамены, больш за тое, у яе былі самыя высокія балы на ўсім патокі. Гэта, напэўна, і з'яўляецца паказчыкам якасці адукацыі, атрыманай ёй у Століне.

— У будучыні я і дзіця сваё пастараюся спачатку адправіць вучыцца ў каледж, — дзеліцца думкамі Настася, якая працуе зараз бухгалтарам у Пінскім раёне.

Сярэдняя спецыяльная адукацыя — гэта і школа самастойнасці для выпускнікоў базавых школ, і эканомія часу для тых, хто імкнецца як мага хутчэй пайсці працаваць.

Ганна КУРАК, студэнтка IV курса Інстытута журналістыкі БДУ.

ЭКАНАМІСТ — СЛОВА МУЖЧЫНСКАГА РОДУ

Яшчэ нядаўна **Аляксандр НІСЦЮК** (на здымку) здаваў залікі і абараняў дыплом. І вось новаспечаны эканаміст трапіў на сваё першае працоўнае месца — у саўгас «Гарадок» Уздзенскага раёна. Дагэтуль хлопец скончыў Уздзенскі сельскагаспадарчы ліцэй, затым — Мар'інагорскі аграрна-тэхнічны каледж, пасля — Беларускаю сельскагаспадарчую акадэмію.

Бухгалтар, эканаміст — у разуменні большасці людзей гэтыя прафесіі асацыююцца з жанчынамі. Многія, калі заходзяць у бухгалтэрыю прадпрыемства ці арганізацыі і бачаць за сталом мужчыну, лічаць гэта анахронізмам, усё роўна як у зааі сацыялістаў сустраць жанчыну. А Аляксандр Нісцюк прытрымліваецца супрацьлеглай думкі: «Вылічыць нормы выпрацоўкі на тую ці іншую тэхніку мужчыну значна лягчэй, бо ён, як правіла, лепш разбіраецца ў марках машын і агрэгатаў, іх тэхналагічных характарыстыках. Яму не трэба кожны раз звяртацца да даведнікаў, што дазваляе больш дэталёва падысці да ацэнкі той ці іншай аперацыі».

Сёння прафесія эканаміста лічыцца адной з самых запатрабаваных. Высокакваліфікаваны спецыяліст з'яўляецца мазгавым цэнтрам любой арганізацыі. Менавіта ён надае правільны вектар руху сумесным намаганням усяго працоўнага калектыву.

— Лічбы — гэта цікава, — гаворыць Аляксандр Нісцюк. — Прафесія эканаміста дынамічная. Пастаянна сутыкаешся з новымі патрабаваннямі, зменамі ў заканадаўстве. Планаванне, распрацоўка праграм, фінансавая справяднасць — за гэтымі сухімі словамі стаяць цікавыя задачы і алгарытмы працы.

На пытанне, як спраўляцца з такім аб'ёмам работы, вытрымліваць эмацыйнае напружанне, Аляксандр адказвае, што трэба навучыцца правільна расставіць прыярытэты:

— У гэтым плане мужчынам прасцей, у іх атрымліваецца вырашаць праблемы па меры іх паступлення, а жанчына нярэдка стараецца справіцца з усімі адразу. Але ўсё прыходзіць з вопытам. У нашай прафесіі трэба быць цяпершнім, валодаць такімі якасцямі, як адказнасць і стрэсаўстойлівасць.

Паводле слоў маладога эканаміста, праца займае шмат асабістага часу. Аднак для Аляксандра гэта не праблема, калі справа таго варта.

Акрамя сваёй работы, хлопец, як толькі выдаецца вольная хвілінка, займаецца спортам. Такое хобі дапамагае яму адпачыць ад лічбаў і статыстыкі.

Дар'я ЗЯНЬКОВІЧ.

«ВОГНЕННАЕ» ШКЛО...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Пачынаў я, як і ўсе, з самых простых прадметаў, усялякіх шклянкі і іншага, — распавядае Леанід. — Але цяпер маю найвышэйшы — восьмы — разрад. Гэта значыць, што я магу вырабляць прадукцыю любой складанасці. Мне ў асноўным і давяраюць так званыя «узорныя» вырабы, напрыклад, рознакаляровыя вазы, у вытворчасці якіх трэба сплаўляць у адну некалькі нарыхтовак.

і не здаецца, — дзеліцца выдзімалшчык. — Хрусталь — не паветраны шарык, яго так проста не выдзімеш, таму трэба мець моцныя лёгкія. Але і гэта не самае складанае. Некаторыя вырабы і нарыхтоўкі важаць каля 10 кілаграмаў, і іх нельга паставіць, каб адпачыць. Калі перастаць круціць — сапсуеш. Увесь час трымаеш такую вагу на выцягнутых руках, пераносіш, падымаш, пераварочваеш. Трохі паспяшаешся — таксама брак. Дадому звычайна прыходжу знясілены. Тым

ку, Леанід адкідае яе ў «бой». Варта было на імгненне перастаць круціць яшчэ амаль вадкі хрусталь, як прыгожая ваза набыла занадта канцэптуальную форму. Па словах выдзімалшчыка, такое здараецца прыкладна з кожным дзясятым вырабам.

— Я ўвогуле не называў бы гэта бракам, — разважае суразмоўца. — Усё ж робіцца ўручную, а гэта значыць, што кожны прадмет — унікальны. Таму нашы вырабы так дорага і каштуюць. Думаю, што хрустальная

шліфоўка і апрацоўка алмазнымі разцамі ў асобным цэху.

«Выдзімалшчыкаў у Беларусі нідзе не рыхтуюць. Усе вучацца на вытворчасці ў старэйшых калег».

— Мы атрымліваем больш, чым у сярэднім па Барысаве, каля пяці мільёнаў, — кажа Леанід. — Раней яшчэ і на пенсію выходзілі вельмі рана, бо

Фота Нацзеі БУЖАН.

Стварэнне такой «узорнай» вазы нам і дэманструе Леанід. Без дапамогі выканаць справу цяжка, таму калегі з брыгады працуюць побач — «на падхваце». За 15 хвілін бясформенны кавалак расплава пераўтвараецца ў вялікую і прыгожую нарыхтоўку. Леанід быццам бы варожыць з трубкай для выдзімання — падпраўляе форму, круціць і, вядома, дзьме.

— Шчыра скажу, праца вельмі цяжкая менавіта фізічна, хоць такой, можа,

больш што я ніколі не арыентуюся на «норму», увесь час імкнуся перавыканаць яе. У сярэднім раблю 150 працэнтаў ад патрэбнага. Вось такіх ваз я выдзімаю па 60 штук за змену.

І гэта пры тым, што нямала нарыхтовак адбракоўваецца. Нават калі майстар зробіў усё правільна, існуе верагоднасць таго, што ў расплаў трапіў пабочны прадмет ці сама якасць хрусталу нездавальняючая. Паглядзеўшы на чарговую нарыхтоў-

вытворчасць — гэта тая сфера, дзе машына ніколі не заменіць чалавека. У нас, праўда, ёсць адзін цэх, дзе працуе аўтаматыка, але там робяць ампулы для медыцынскіх прэпаратаў, гэта непараўнальна.

Калі ж усё добра — нарыхтоўка адпраўляецца ў спецыяльную печ, дзе яе тэмпература на працягу некалькіх гадзін паступова памяншаецца. Гэта дазваляе надаць хрусталу высокую трываласць. Пасля —

праца ў гарачым цэху ўплывае на здароўе. Цяпер такую норму адмянілі, у нас звычайная назапільная пенсія.

Галоўны занятак выдзімалшчыка па-за працай — баўленне часу з сям'ёй. У Леаніда жонка і дзве дачкі. Сямейства Шулякоў мае свой дом у прыватным сектары, ёсць агарод, таму нават адпачынак у мужчыны звязаны з фізічнай працай.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. Мінск — Барысаў — Мінск.